

POROČILA – OCENE – ZAPISI

LEVSTIKOVE NAGRADE 2011

Levstikove nagrade založba Mladinska knjiga že od leta 1949 podeljuje za dosežke na področju otroške in mladinske književnosti avtorjem, ki ustvarjajo pri tej založbi. Je ena najstarejših nagrad, ki se v Sloveniji podeljujejo na področju književne ustvarjalnosti, od leta 1991 naprej bialnalno.

(Na sliki dobitniki Levstikove nagrade 2011 in predsednik uprave MK, Peter Tomšič)

Od leta 1999 se podeljuje tudi Levstikova nagrada za življenjsko delo, ki se podeli dvema avtorjema: piscu literature za otroke in mladino ter ilustratorju. Ostale nagrade so še Levstikova nagrada za izvirno ilustracijo, Levstikova nagrada za izvirno leposlovno delo in Levstikova nagrada za stvarno literaturo.

Levstikovi nagradi za življenjsko delo sta prejela **Svetlana Makarovič** za pisateljski in **Kostja Gatnik** za ilustratorski opus, Levstikovo nagrado za izvirno besedilo **Majda Koren** za knjigo *Mici iz 2. a*, za izvirne ilustracije v knjigi *Zgodba o sidru* pa **Damijan Stepančič**.

Veliko Levstikovo nagrado sta letos prejela samosvoja umetnika in človeka,

ki ju prav ta drugačnost na nek način povezuje, je na razglasitvi dobitnikov, ki je bila 7. junija (že tradicionalno na vrtu gostilne Košir pod Šmarno goro), dejal urednik Andrej Ilc. Oba sta za mlajše bralsko občinstvo začela ustvarjati v 70. letih, družijo pa ju tudi nekateri skupni projekti, med njimi tudi nova izdaja ponarodele pravljice Svetlane Makarovič *Pekarna Mišmaš*, h kateri je ilustracije prispeval prav Gatnik.

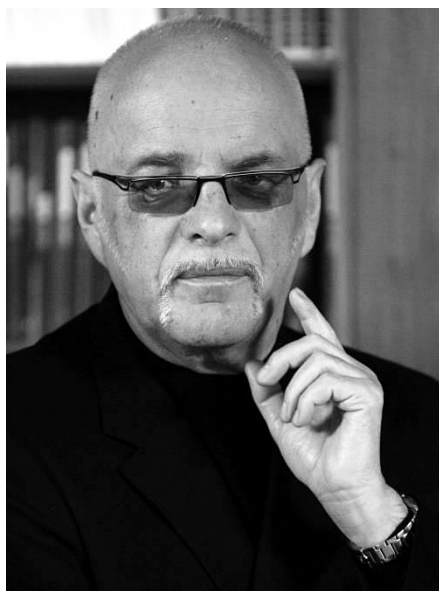
Makarovičeva se je že s prvo zbirko pravljic za otroke in mladino *Miška spi* predstavila kot zrela in suverena pripovednica. Prav za to knjigo je leta 1973 prejela malo Levstikovo nagrado. Le-to

Svetlana Makarovič
(foto: Robert Balen)

je prejela tudi leta 1975 za nabor knjig, med katerimi je bila tudi letos na novo izdana *Pekarna Mišmaš*. Makarovičeva je po mnenju žirije s svojim značilnim slogom slovensko mladinsko književnost obogatila z izvirno različico sodobne živalske pravljice, po kakovosti povsem primerljive z najvišjimi svetovnimi dosežki.

Gatnika, ki je Levstikovo nagrado za izvirne ilustracije prejel že leta 1982, z Mladinsko knjigo povezuje na desetine knjig, za katere je prispeval ilustracije. Številna dela ga postavljajo za enega od stebrov slovenske ilustratorske tradicije. »A ko omenjamo tradicijo, pri Gatniku nikakor ni mišljeno prostovoljno utapljanje v njenih kanonih, temveč in predvsem aktivno spreminjanje in širjenje njenih meja«, piše v utemeljitvi nagrade.

Kostja Gatnik (foto: Tit Košir)

Korenova je nagrado za izvirno besedilo prejela za knjigo *Mici iz 2. a*. Komisijo je prepričala enotnost in nesporna literarna kakovost 20 zgodb, v katerih avtorica prepričljivo izrisuje šolski

vsakdanjik. Nekatere zgodbe preprosto predstavijo otroške vragolije, a hkrati ponujajo uvid v otroško psihologijo in resničen vzrok za otrokovo ravnanje, v drugih pa se izrisujejo skrbi in strahovi najmlajših.

Izvirne ilustracije Stepančiča v slikanici *Zgodba o sidru* so po mnenju komisije polne umetniške zrelosti in avtonomnosti. »Stepančič je pred nas postavil nadvse izvirno slikanico, v kateri brez besed, le s prepričljivimi barvnimi podobami, pripoveduje nenavadno zgodbo o sidru sredi Ljubljane. Upodobitve so umeščene v prepoznavno urbano strukturo našega starega mesta, vendar domišljijsko preobražene,« piše v utemeljitvi nagrade.

MEDNARODNA KONFERENCA O SLIKANICAH

Med 8. in 10. junijem je v organizaciji Bralnega društva Estonije na Univerzi v Talinu potekala mednarodna konferenca o slikanicah **Slika in besedilo**. Mare Müürsepp, estonska predavateljica mladinske književnosti, je povabila strokovnjake iz različnih držav, konference se je udeležilo tudi pet udeleženk iz Slovenije.

Uvodni referat je imel Jan Kaus, estonski avtor in ilustrator. Ko pomisli na slikanice, je njegova prva asociacija Astrid Lindgren in njena slikanica o Kalleju Blomquistu. Ustvaril si je svojo podobo Kalleja, ko pa si je ogledal film, je bil razočaran. Slika je zanj vredna več kot tisoč besed, slike iz otroštva, ki so povezane z našimi spomini in doživetji, pa so vredne še veliko več.

Tudi estonska ilustratorica in likovna kritičarka Viive Noor je spregovorila o slikah iz svojega otroštva. Pravi, da so